

Sortförsök i havre

Försöksledare *Arne Ljungars, Hushållningssällskapet, Kristianstad*
E-post: *arne.ljungars@hush.se*

Under hösten 2009 har 2 sortförsök i havre skördats i serien L7-501. Försöken var placerade på Hushållningssällskapets försöksgård Sandby Gård, Borrbý och hos Lars-Åke Bengtsson, Gamlegård Uppåkra i Staffanstorp. Resultaten från de enskilda försöken finns redovisade på Skåneförsökens hemsida. I tabell 1 kan man studera medeltalen de olika åren samt femårsmedeltal från 2005-2009. I tabell 2 finns medeltal från svampbehandlade respektive obehandlade led, medan tabell 3

redovisar hur sorterna klarar sig i de olika odlingsområdena. Tabell 4 visar sorternas egenskaper jämfört med mätaren Belinda. Alla egenskaper i tabell 4 är medeltal över 5 år, egenskaper från svampbehandlade led och sjukdomsgradering från de obehandlade leden. Säkerheten i egenskapsskillnader ökar med antalet år som sorterna varit med i försöken. Nytt från 2007 är att kvalitetsegenskaperna analyserats via NIT-instrument och vi får NDF, råfett, stärkelse och protein i samma analys.

Tabell 1. Kärnskörd av havre i Skåne. Medeltal av riks- och länsförsök

Sort	2005 - 2009			2005		2006		2007		2008		2009		
	Skörd ton/ha	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Skörd ton/ha	Rel tal	Ant. förs
Belindaskörden, ton/ha				7,82		5,94		7,70		4,80				
SW Belinda	6,50	100	14	100	4	100	3	100	3	100	2	8,37	100	2
SW Ingeborg	6,37	98	13	94	3	99	3	97	3	101	2	8,49	102	2
NS Ivory SSd	6,38	98	13	98	3	101	3	99	3	87	2	8,40	100	2
NS Freddy SSd	6,17	95	13	97	3	99	3	92	3	94	2	7,85	94	2
SW Kerstin	6,24	96	13	98	3	97	3	92	3	96	2	8,2	98	2
SW Gunhild	6,06	93	10	93	3			88	3	96	2	8,28	99	2
SW Aveny	6,70	103	11	103	1	104	3	102	3	101	2	8,78	105	2
SW Circle	6,43	99	4	99	1					97	1	8,48	101	2
SW Lipoplus	5,13	79	3	90	1							6,86	82	2
NS Scorpion SSd	6,65	102	10			110	3	97	3	99	2	8,63	103	2
NS Buggy SSd	6,60	102	10			101	3	103	3	99	2	8,49	101	2
NS Galaxy SSd	6,68	103	2									8,64	103	2
Gra Nes SSd												8,47	101	2
NS Zorro SSd												8,14	97	2
-X- CV% REP	6,33	4,6	14	5,1	4	2,7	3	4,0	3	5,6	2	8,29	4,6	2
LSD PROB F1	0,41	.0001		.4376		.0012		.0033		.3969		0,83	.0258	

Relativtal anges ej för ett försök. För två försök är jämförelsen ganska osäker.

* Dvärghavre som provats med speciell försöksdesign för att inte strålängden ska störa jämförelsen.

Tabell 2. Jämförelse mellan havresorter. Svampbehandlade och obehandlade

Sort	Behandlingseffekt 2009				Behandlingseffekt 2005-2009							
	Obehandlat		Ant. förs	Mer sk. f. beh. ton/ha	Behandlat		Obehandlat		Mer sk. f. beh. ton/ha	Behandlat		
	Skörd ton/ha	Rel. tal			Skörd ton/ha	Rel. tal	Skörd ton/ha	Rel. tal		Skörd ton/ha	Rel. tal	
SW Belinda	8,23	100	2	0,3	8,51	100	6,25	100	14	0,5	6,75	100
SW Ingeborg	7,90	96	2	1,2	9,09	107	6,13	98	13	0,5	6,62	98
NS Ivory SSd	8,01	97	2	0,8	8,79	103	6,25	100	13	0,3	6,53	97
NS Freddy SSd	7,58	92	2	0,5	8,11	95	5,96	95	13	0,4	6,40	95
SW Kerstin	8,05	98	2	0,3	8,35	98	6,09	97	13	0,3	6,40	95
SW Gunhild	7,79	95	2	1,0	8,77	103	5,86	94	10	0,4	6,26	93
SW Aveny	8,48	103	2	0,6	9,07	107	6,44	103	11	0,5	6,97	103
SW Circle	8,15	99	2	0,7	8,8	103	6,31	101	4	0,2	6,55	97
SW Lipoplus	6,66	81	2	0,4	7,05	83	5,00	80	3	0,3	5,25	78
NS Scorpion SSd	8,35	101	2	0,6	8,92	105	6,50	104	10	0,3	6,80	101
NS Buggy SSd	8,20	100	2	0,6	8,79	103	6,44	103	10	0,3	6,77	100
NS Galaxy SSd	8,38	102	2	0,5	8,89	104	6,55	105	2	0,3	6,81	101
Gra Nes SSd	7,99	97	2	1,0	8,95	105						
NS Zorro SSd	7,82	95	2	0,7	8,47	99						
-X- CV% REP	7,97	6,2	2		8,6	4,1	6,14	5,5	14		6,53	5,4
LSD PROB F1	1,06	.1801			0,77	.0057	0,39	.0001			0,51	.0003

Relativtal anges ej för ett försök. För två försök är jämförelsen ganska osäker.

Svampbehandling: 2005: st 37 - 39, 0,4 | Comet + 0,4 | Tilt Top.
2006 - 2009: st 55 - 59, 0,25 | Comet + 0,5 | Tilt Top.

Tabell 3. Havre. Områdesvis indelning 2005 - 2009. Kärnskörd och rel. tal

Sort	Område 1B			Område 1C+2		
	Skörd ton/ha	Rel. tal	Ant. förs	Skörd ton/ha	Rel. tal	Ant. förs
SW Belinda	7,32	100	3	6,81	100	8
SW Ingeborg	7,37	101	3	6,75	99	8
NS Ivory SSd	7,43	101	3	6,58	97	8
NS Freddy SSd	7,08	97	3	6,49	95	8
SW Kerstin	6,97	95	3	6,55	96	8
SW Gunhild	7,03	96	2	6,29	92	6
SW Aveny	7,73	106	3	6,87	101	6
SW Circle	6,94		1	6,66		1
SW Lipoplus	6,22		1			
NS Scorpion SSd	7,68	105	3	6,86	101	6
NS Buggy SSd	7,48	102	3	6,94	102	6
NS Galaxy SSd	7,84		1			
-X- CV% REP	7,24	3,3	3	6,7	3,8	8
LSDPROBF1	0,57	.0051		0,46	.0083	

Relativtal anges ej för ett försök. För två försök är jämförelsen ganska osäker.

Tabell 4. Sortegenskaper i havre åren 2005-2009. Egenskaper i beh led. Sjukdomar i obeh

Sort	Vatten- halt %	Strå- styrka 0-100*	Strå- längd cm	Strå- brytn. %	Liter- vikt g	Tusen- kornv. g	Mog- nad i TS dagar**	NDF %	Pro- tein %	Råfett- halt %	Stärk- else %	Växt- tråd %	Mjöl- dagg %	Blad- fläck %
SW Belinda	14,9	94	88	16	526	35,1	110	34,3	11,8	6,5	41,1	14,5	8	2
SW Ingeborg	0,3	-3	-5	-5	12	4,5	-1	-2,1	0,1	-1,5	3,9	0,6	-5	1
NS Ivory SSd	0,4	-3	-1	10	11	7,3	-1	-4,0	0,0	-0,6	4,2	-1,0	-5	2
NS Freddy SSd	0	-3	2	-5	26	-1,8	0	1,3	0,0	-0,8	0,6	0,8	-2	3
SW Kerstin	0,3	-3	0	0	6	-2,9	1	-2,5	-0,2	-2	4,3	-1,1	-7	0
SW Gunhild	0,3	-5	1	-6	10	0,5	0	-2,2	0,0	-1,4	2,2	-0,3	-6	1
SW Aveny	0,3	-5	3	-2	9	-0,2	-1	-3,4	-0,1	-1,2	4,0	-0,1	-2	-1
SW Circle	0,1	-3	1	0	15	-1,2	1		-0,1				8	
SW Lipoplus	0,1	1	-6		2	-0,9	0		1,1					
NS Scorpion SSd	0,4	-2	-1	9	13	1,8	-1	-5,4	-0,2	-1,5	6,5	-0,5	-3	1
NS Buggy SSd	0	12	-24	-8	-20	-2,3	-1	-4,9	-0,4	-1,4	8,3	-1,1	-7	1
NS Galaxy SSd	0,6	1	2	-16	10	1,9	1		-0,4				13	
-X- CV% REP	15,1	93	87	13	533	35,7	110	31,7	11,8	5,3	44,9	14,2	5	3
LSDPROBF1	0,7	12	4	14	12	3,2	2	4,8	0,5	1,0	5,3	2,3	8	2

Sortegenskaper för Belinda. Övriga med avvikelse från Belinda, med minus för mindre.

*) 100 betyder helt upprätt bestånd.

**) Plus betyder senare mognad.

Beskrivning av enskilda sorter

Belinda, är en sort från Svalöf Weibull som är mätare i havreförsöken. Den har hög avkastning och bra kvalitet. Stor merskörd för svampbehandling 2007 och något känslig för mjöldagg.

Ingeborg, en sort från Svalöf Weibull. Något lägre avkastning än Belinda, utom 2008 och 2009. En sort med bättre tusenkornvikt och högre rymdvikt. Kortare strå med något sämre stråstyrka. Stor merskörd för svampbehandling 2009.

Ivory, en sort från Scandinavian Seed. En grynhavresort med avkastning ungefär som Belinda, dock ej 2008. Sorten har hög tusenkornvikt, rymdvikt och stärkelsehalt. Medel-långt bra strå men mycket stråbrytning. Sorten är nematodresistent.

NS Freddy är en sort från Scandinavian Seed. Avkastning lägre än mätaren. Högre volymvikt och betydligt högre NDF-värde. Känslig för bladfläckar och gav ganska stor merskörd för svampbehandling 2007 och 2008.

SW Kerstin är en sort från Svalöf Weibull med lägre avkastning än mätaren. Bra sjukdomsresistens och liten skördeökning för svampbehandling. Lägre NDF-värde, råfett-halt och växtrådhalt, men högre stärkelsehalt.

Gunhild är en sort från Svalöf Weibull. Den ingick inte i provningen under 2006. Avkastar sämre än mätaren. Har svagare strå och lägre råfett-halt och något högre stärkelsehalt.

SW 01168 Aveny är en sort från Svalöf Weibull med högsta avkastning i försöken. Strå-längd som mätaren. Lågt NDF-värde och hög stärkelsehalt. Ger särskilt hög avkastning på Österlen.

SW Circel är en sort från Svalöf Weibull med avkastning som mätaren. Lite provad men verkar känslig för mjöldagg.

Lipoplus är en fettrik havresort från Svalöf Weibull. Avkastningen mycket lägre än mätaren.

NC Scorpion är en sort från Scandinavian Seed med bra avkastning. Bra volymvikt. Mycket hög stärkelsehalt och lågt NDF.

Buggy, en sort från Scandinavian Seed. En dvärghavresort som är provad första året 2006. Kort, styvt strå, mycket hög stärkelsehalt och lågt NDF, råfett-halt och växtråd-halt. Sorten är särskilt lämpade för plöjningsfri odling där liten halmmängd önskas. Resistensgenskaper bra med liten skördeökning för svampbehandling.